

NYTT LEDARSKAP FÖR VÄSTERBOTTEN

Centerpartiets valprogram för val till
regionfullmäktige 9 september

**NÄRODLAD
POLITIK**

Centerpartiet
VÄSTERBOTTEN

INLEDNING

För Centerpartiet i Västerbotten innebär närodlad politik att människor ges möjlighet att bestämma över sina egna liv. Det ger möjlighet att ha ett fungerande vardagsliv och att bygga en framtid var som helst i länet och verka på den plats där man trivs och känner sig hemma.

I Centerpartiets Västerbotten finns det plats för unga och gamla, för nysvenskar och de som har sina rötter i Västerbotten sedan generationer. En nära och tillgänglig hälso- och sjukvård är en av samhällets allra viktigaste funktioner. En hälso- och sjukvård med hög kvalitet gör Västerbotten till ett län dit människor vill bo och verka men också flytta till.

Centerpartiets nationella program för en närmare vård i hela landet innehåller tre skarpa förslag:

- En grundlig primärvårdsreform
- Kortare köer i sjukvården
- Fler händer i vården - ett nationellt sjuksköterskelyft

VAL TILL LANDSTINGSFULLMÄKTIGE

Centerpartiet

Du kan personrösta genom att sätta ett kryss för den kandidat du helst vill ska bli vald. Du kan inte personrösta på fler än en eller någon annan kandidat än dem som står nedan.

1. Maria Kristoffersson, 56 år, Organisation
2. Urban Larsson, 48 år, Entreprenör, Dor
3. Eva Mörtzell, 21 år, Studerande, Storv
4. Jarl Folkesson, 74 år, Civilekonom, Tå
5. Kerstin Olla Grahn, 57 år, Socionom, Tå
6. Annika Andersson, 33 år, Läkare, V
7. Alexandra Wermelin, 33 år, Sjuksköte
8. Rachel Stenberg, 67 år, Und
9. Margareta Johansson, 65 år, Und
10. Pierre Danielsson, 46 år, Maskini
11. Kent Larsen, 82 år, Turistföretag
12. Sylvia Samuelsson, 64 år, Lära
13. Staffan Östman, 68 år, Skogse
14. Kristina Axelsson, 21 år, Stur
15. Ottilla Andersson, 52 år, Företa
16. Patrik Persson, 39 år, Potatis
17. Anna Enfeldt, 47 år, Företa
18. Petra Svedin, 48 år, Indus
19. Marita Stinnerbom, 62 år
20. Jon Essebro, 35 år, Egenf
21. Bengt Henriksson, 62 år
22. Ulf Grahn, 67 år, Egenf
23. Hans Mårtensson, 82 år

Västerbottens läns södra
0004-12446

VAL TILL LANDSTINGSFULLMÄKTIGE

Centerpartiet

Du kan personrösta genom att sätta ett kryss för den kandidat du helst vill ska bli vald. Du kan inte personrösta på fler än en eller någon annan kandidat än dem som står nedan.

1. Ewa-May Karlsson, 61 år, Gruppleare i landstinget, Vindeln
2. Lars Bäckström, 62 år, Företagare, Robertsfors
3. Tobias Gillberg, 31 år, Rekryterare, Umeå
4. Olle Edblom, 70 år, Fd Landstingsråd, Umeå
5. Said Awmuuse, 41 år, Socionom, Umeå
6. Maria Olofsson, 54 år, Läkemedelstekniker, Vännäs
7. Kerstin Sjöström, 63 år, Distriktsköterska, Brattsbacka, Nordmaling
8. Daniel Öhgren, 40 år, Företagare, Umeå
9. Ann-Kristin Strandman, 54 år, Elevassistent, Torrböle, Nordmaling
10. Anna-Karin 'Kajsa' Sjölander, 52 år, Rektor, Umeå
11. Ingemar Sandström, 72 år, Konsult, Rundvik, Nordmaling
12. Sven-Olov Edvinsson, 69 år, Överläkare, Kasamark, Umeå
13. Solveig Granberg, 69 år, Undersköterska, Tavelsjö, Umeå
14. Roger Larsson, 69 år, Psykolog, Vännäs
15. Desiree Ölund, 26 år, Billackerare, Grimsmark, Robertsfors
16. Mattias Larsson, 45 år, Gruppleare i kommunfullmäktige, Umeå
17. Ronny Jonsson, 52 år, Egenföretagare, Bjurholm
18. Caroline Löfström, 48 år, Verksamhetschef, Vindeln
19. Gunnar Hörnlund, 73 år, fd Kommunalråd, Hörnsjö, Nordmaling
20. Johanna Häggström, 44 år, Sjuksköterska, Umeå
21. Sören Olsson, 62 år, Kyrkoherde, Sävar
22. Lovisa Milton Frykholm, 23 år, Studerande, Umeå
23. Alexander Landby Johansson, 24 år, Arbetsledare IT, Lögdeå, Nordmaling
24. Maja Westling, 27 år, Politisk sekreterare, Umeå
25. Mari Lindgren, 48 år, Undersköterska, Tavelsjö, Umeå
26. Ulrika Karlsson, 53 år, Egenföretagare, Vindeln

Västerbottens läns västra
0004-12523

Västerbottens läns norra
0004-12524

**EN MEDMÄNSKLIG VÅRD
FÖR VÄSTERBOTTEN FRAMÅT**

EN MEDMÄNSKLIG VÅRD FÖR VÄSTERBOTTEN FRAMÅT

Närmare vård

Centerpartiet menar att en närmare vård är det som ger trygghet och tillit för både patienter och vårdpersonal. I primärvården sker mer än 75 % av alla patientmöten. En väl rustad primärvård med ett tydligt uppdrag och rimliga resurser kommer också att vara en attraktiv arbetsplats. Flexiblare mottagningstider och digitalisering är nödvändiga för att möta befolkningens förväntningar. Modern teknik och metoder gör det möjligt att klara framtidens utmaningar utan att offra personalens hälsa.

Centerpartiet vill:

- Att all remisshantering förenklas och snabbas upp
- Att fasta läkarkontakter införs
- Att all tidsbokning förenklas (digital)
- Att närakutplatser för äldre/äldre införs
- Att intyg skrivs vid behandlingstillfället

Krafttag mot den psykiska ohälsan

Den psykiska ohälsan är ett gissel som ökat dramatiskt de senaste årtiondena. Det är så illa att tillsammans med nedstämdhet står stressrelaterade symtom för cirka 90 % av alla sjukskrivningar till följd av psykiatrisk diagnos. Tillgängligheten till första linjens sjukvård (primärvården) är helt otillräcklig. Terapi och samtalsstöd kan vara det som krävs för att i ett tidigt stadium för att lindra en begynnande psykisk sjukdom. Dessutom är första linjens psykiatrivård långt ifrån jämlik i landstinget. Tillgången till psykologer och psykoterapeuter vid hälsocentralerna är mycket varierande. Nationellt har Centerpartiet lagt förslag om en ny öppnare vårdform och ökade resurser för att korta köer till barn och ungdomspsykiatri (BUP). I nationell jämförelse är tillgängligheten till den psykiatriska vården i Västerbotten på den nedre halvan. Även om väntetiderna till BUP förbättrats något så är tillgängligheten fortfarande bland de allra lägsta i Sverige.

Centerpartiet vill:

- Att digitala hälsorum införs i psykiatri
- Att suicidpreventionen utvecklas
- Att mer resurser läggs till första linjens psykiatrivård (primärvården)
- Att psykiatrivården i inlandet blir närmare
- Att remisskrånget mellan primärvården och BUP åtgärdas
- Att samarbetet mellan skolhälsovården – primärvården – BUP förbättras och förenklas för barnens bästa

Tillgänglig vård

Västerbottens läns landsting har i jämförelse med övriga landsting och regioner rejäla problem med att uppfylla vårdgarantin. Inom den specialiserade vården ska alla patienter få en operation/åtgärd inom 90 dagar efter beslut. Landstinget uppfyller vårdgarantin i 19 av 66 diagnoser. Primärvårdens tillgänglighet ligger i jämförelse något under övriga delar av landet. I barn och ungdomspsykiatri har tillgängligheten stadigt förbättrats under 2017-2018. Trots förbättringen är tiden till första bedömning och påbörjad utredningen/behandling fortfarande långt ifrån tillfredsställande. Utprovning av hörapparater är ett annat område där väntetiderna är rekordlånga.

Centerpartiet vill:

- Att alla hälsocentraler ska erbjuda digitala läkarbesök
- Att all tidsbokning/kontakt med sjukvården skall förenklas
- Att antalet länskliniker ses över
- Att utprovning av hörapparater läggs in i vårdvalet
- Att "gräddfil" (snabbspår) införs för att de äldre inte ska behöva vänta i akutsjukvården
- Att en plan tas fram för en tillgänglig och trygg förlossningsvård i hela länet
- Att öron/näsa/hals klinik vid Skellefteå och Lycksele lasarett öppnas igen

Ökad valfrihet med patienten i fokus

För att korta vårdköerna och öka tillgängligheten för patienterna är det avgörande att fler aktörer får möjlighet att hjälpa till med att utföra vården. I Västerbotten finns det 33 landstingsdrivna hälsocentraler/sjukstugor och 6 hälsocentraler i alternativ drift. Bara tre landsting har en lägre andel hälsocentraler i alternativ drift. Centerpartiet avvisar med kraft förslaget om ett generellt vinsttak. Förslag om ökade kvalitetskrav, generell tillståndsplikt och förbättrad tillsyn för såväl offentliga som alternativa utförare ska säkra hög kvalitet och en säker vård. Valfriheten vården med alternativa driftsformer är något som tillämpas i stora delar av övriga världen och är oftast det komplement som behövs för att vården ska kunna tillgodose befolkningens behov.

Centerpartiet vill:

- Att villkoren för att starta privata hälsocentraler förändras
- Att fler mobila vårdteam inom olika professioner införs.
- Att digital bokning införs (dygnet runt)
- Att flexiblare öppettider införs i primärvården

Västerbottens sjukvård i framkant

Den medicinska utvecklingen gör ständiga framsteg. Det kommer ständiga rapporter om nya rön kring medicinteknik och läkemedel som ger botande effekter som för bara några år sedan var okända. Digitaliseringen är ett komplement som rätt använd kan ge den nära vård som Centerpartiet förespråkar. Landstinget skall som ett av fem landsting med undervisningssjukhus finnas med i sjukvårdens framkant. Bland annat för att säkra rekryteringen av kvalificerad personal till vården.

Centerpartiet vill:

- Att landstinget ska vara ledande inom digitala läkar- och sjuksköterskekontakter
- Att GMCs (glesbygdsmedicinskt centrum) innovationer och lösningar premieras i våra verksamheter
- Att samverkan förbättras och förstärks mellan landsting-kommuner och övriga offentliga aktörer
- Att verksamheter decentraliseras ut i hela länet
- Att NUS ska ges förutsättningar för excellent forskning med Nobelpris som mål
- Att forskning bedrivs vid alla tre sjukhusen

**LÅT INTE
VÄSTERBOTTEN KLYVAS**

LÅT INTE VÄSTERBOTTEN KLYVAS

Fungerande kollektivtrafik

För Västerbotten är en fungerande kollektivtrafik en av de allra viktigaste förutsättningarna för att göra länet rundare. Det skapar möjlighet för flera att arbeta i hela länet. För att det ska bli än mera attraktivt att välja kollektivtrafik, måste det bli enklare biljettsystem, restiden får inte vara mycket längre jämfört med bil och komforten ska vara bra. Järnvägstrafiken måste bli driftsäkrare. Vintern 2017-18 visade på så stora brister att resenärerna i stor utsträckning valde andra lösningar.

Centerpartiet vill:

- Att reseservice ska kunna bokas samma dag
- Att ringbilar ska vara bokningsbara 7 dagar/vecka
- Att bussbiljetter ska vara bokningsbara
- Att Bussgods ska erbjuda kylmöjlighet för t.ex. livsmedelsproducenter
- Att realtidssystem som visar resenärerna när bussen kommer till deras hållplats införs i hela länet
- Att bussarna utrustas med wifi och eluttag
- Att kraven på tågoperatörernas tidhållning ökas väsentligt
- Att cykelskåp finns vid alla resecentrum

Regional utveckling

Med regionbildningen så kommer de regionala utvecklingsfrågorna förhoppningsvis hamna mera i fokus. Förutsättningen för ett framgångsrikt arbete är att den nya regionkommunen och länets 15 kommuner känner ansvarstagande, samverkan, samsyn och samhandling kring det som oundvikligen kommer att handla om prioriteringar. För Centerpartiet kommer jobb och tillväxtfrågorna vara högt upp på den politiska agendan. De regionala tillväxtmedlen ska fördelas i hela länet.

Centerpartiet vill:

- Att regionala skattebaser införs
- Att medel för infrastruktur fördelas utifrån nytta och behov i hela länet
- Att projektmedel för företagsutveckling fördelas i hela länet
- Att en särskild satsning görs i turismföretagandet
- Att grönt näringsföretagande prioriteras
- Att utvecklingsprojekten ska vara tydliga och ge långsiktig effekt

Kultur i hela Västerbotten

Kulturen i Västerbotten har en lång tradition i folkbildningen, berättandet och det kulturella föreningslivet. I den myllan har det skapats en mångfald av kulturella uttryck som är värd att både bevara och utveckla. De kulturella institutionerna muserna, länsteatern och Norrlandsoperan är viktiga noder i den västerbottniska kulturen. De ska i den mån det är möjligt verka i hela länet.

Centerpartiet vill:

- Att det ska vara gratis entré till muséerna i Västerbotten
- Att anslagen till tex Skogsmuséet och företagsarkivet säkras
- Att Norrlandsoperan ger fler föreställningar i hela länet
- Att den samiska kulturen uppmärksammas
- Att arbetet med den lokala kulturhistorien utvecklas
- Att de mindre biografernas fortlevnad ute i länet säkras
- Att huvudmannaskapet för kulturinstitutionerna i regionen utreds (muséerna, Norrlandsoperan, Länsteatern)

**TILLVÄXT OCH FÖRETAGANDE
FÖR MILJÖNS SKULL**

TILLVÄXT OCH FÖRETAGANDE FÖR MILJÖNS SKULL

En grön hållbar tillväxt

Västerbotten behöver fler växande företag. Det gröna företagandet har goda förutsättningar att verka i länet. I omställning till ett fosilfritt samhälle kommer det att krävas både innovativt och ett tillverkande företagande. Västerbotten har stora naturresurser i form av skog och åkermark där bioenergi kan utvinnas som en komponent i ett hållbart samhälle. Västerbotten är långt ifrån självförsörjande vad gäller närproducerade livsmedel. Här finns en potential till ökat livsmedelsföretagande.

Centerpartiet vill:

- Att närodlade råvaror prioriteras vid upphandling
- Att småskalig energiproduktion får stöd i teknikutvecklingen
- Att utvecklingsresurser satsas på vidareförädling av länets livsmedelsresurser som bär, potatis, mjölk, vilt etc.

En forskning i världsklass

I länet finns tre etablerade universitet, Umeå Universitet, Sveriges Lantbruksuniversitet och Luleå Tekniska Universitet. Vid alla tre universiteten bedrivs avancerad forskning inom bioenergi, förädling av naturresurser och miljöforskning. Exempel på spetsforskningsprogram är Future Forests, Bio4Energy och Ecochange. Många är samverkansprojekt som ligger nära det lokala näringslivet.

Centerpartiet vill:

- Att det forskas i vidareförädling av länets naturresurser
- Att forskning vad gäller teknikutveckling i kallt klimat prioriteras
- Att det sker mer tillämpad forskning inom området fordonsbränslen

MER GRÖN TILLVÄXT - MINDRE UTSLÄPP

Centerpartiet ser miljöansvar och grön tillväxt som förenligt med varandra. Förutsättningen för en positiv miljöutveckling är ekonomisk tillväxt. Centerpartiets närodlade miljöpolitik är en kombination av den enskildes ansvar och ett gränsöverskridande globalt ansvar. I Västerbotten finns många goda exempel på framåtsyftande miljöprojekt. Bio Fuel Region (BFR) är ett exempel som består av ett antal regionala aktörer. BFR bidrar till en fossilfri fordonsflotta och en utvecklad bioekonomi genom att initiera, koordinera och samverka i projekt. Västerbottens Läns Landsting har ett mycket ambitiöst miljöpolitiskt program med många bra och rimliga mål. Tyvärr har nationella rankingar visat att landstinget i Västerbotten ligger långt från att uppfylla målen.

Centerpartiet vill:

- Att Västerbotten ska ha landets bästa elladdinfrastruktur
- Att det fortsatt satsas på klimatsmart uppvärmning av lokaler
- Att det finns en strävan mot ett plastfritt samhälle
- Att skatten slopas på egenproducerad grön energi
- Att laddstolpar finns vid nav där byte sker mellan tex. buss/tåg
- Att Västerbotten blir det mest klimatsmarta landstinget i landet

MER FRAMTIDSTRO – MINDRE ORO

En förutsättning för säkerhet och trygghet är att inte behöva känna rädsla i sin vardag, det kan handla oro för att utsättas för brott, en trygghet att vården finns när man behöver den, att det finns en närvarande och synlig polis. Västerbottens inland har visat sig vara den delen av Sverige med den allra sämsta polisnärvaron.

Centerpartiet vill:

- Att det finns närvarande och synliga poliser i länets alla kommuner
- Att länets akutsjukvård med ambulanser och helikopter alltid finns nära och tillgänglig
- Att statens ansvar för den grundläggande infrastrukturen inte försämras (vägar, järnväg, polis, försäkringskassa, skattemyndighet etc.)

www.centerpartiet.se/vasterbotten